No. 2389 Zaterdag 26 October 1929. 46ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Uit de Pers.

Ontstellende cijfers.

Bij herhaling is er reeds in woord en geschrift op gewezen, dat een der hoofdoorzaken van den geloofsafval onder katholieken het *gemengde huwelijk* is.

Het zijn vooral de groote steden waar deze ramp steeds grooter proporties aanneemt. De cijfers jaarlijks in plaatselijke statistieken gepublceerd zijn er om dit te bevestigen.

Een dezer dagen kregen we onder de oogen de cijfers ontleend aan het jaarverslag 1928 van 's Gravenhage. Zij getuigen van eene ontstellende werkelijkheid.

Men oordeele slechts.

Van de 3363 huwelijken in Den Haag in 1928 gesloten, werden er 1453 of 43.2 pct. gevolgd door een kerkelijke huwelijksinzegening en 1910 of 56.8 pct. volstonden alleen met het sluiten van een burgerlijk huwelijk.

Het aantal katholieke huwelijken bedroeg 698: daartegenover werden echter 673 huwelijken gesloten door katholieken met andersdenkenden.

Procentsgewijze bij de Roomsch-Katholieken dus 50.9 pct. katholieke huwelijken en 49.1 pct. gemengde huwelijken.

Onder onze geloofsgenooten in de Residentie dus ongeveer evenveel katholieke als gemengde huwelijken, m.a.w. bijna *een derde* van de katholieken, die in 1928 in Den Haag in den echt traden, gingen een gemengd huwelijk aan.

Wat deze cijfers beteekenen in verband met den geloofsafval, behoeft o.i. geen nadere uiteenzetting. De droeve ervaring is er om te bewijzen dat gemengde huwelijken voor het geloofsleven een ernstig verlies beteekenen.

[illegible] hierop nog een veelzeggend cijfer. Nam het aantal huwelijken in Den Haag over 1928 toe met 8,11 pct., het getal echtscheidingen steeg met 14.1 pct. Een cijfer, dat ons niet verwondert, bij zoo groote ontkerstening van het christelijk huwelijk als in bovenstaande cijfers tot uitdrukking komt.

En zooals de toestand in Den Haag is, bestaat deze ook in de andere groote steden van het Noorden met haar gemengde bevolking.

Naast geregeld en vurig gebed voor de afwering van de ramp van de gemengde huwelijken, blijft groote waakzaamheid geboden.

Het zijn in de eerste plaats de ouders en voogden, wier ernstige plicht het is, nauwlettend toe te zien met wie hun kinderen omgaan en hen te houden — tenzij de omstandigheden er toe noodzaken — buiten gemengde gezelschappen.

Bovenstaande schrille cijfers mogen voor hen andermaal een ernstige waarschuwing inhouden.

Ctm.

EEN NIEUW COUPLET EN EEN OUD REFREIN.

Het mieserig lied over het Nederlandsche geld in de kloosterkas, dat het met de verkiezingen zoo goed deed, is nog niet uitgezongen.

Een nieuw couplet is er nu aan toegevoegd en wel door niemand minder dan door een oud-gouverneur van Suriname, baron van Heemstra, die in het „Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur", een nieu[illegible]grond heeft ontdekt, waarop hij een uitzonderingsmaatregel ten opzichte van een onderwijzer-kloosterling gerechtvaardigd acht.

Hij schrijft:

En nu is het te bejammeren, dat door de „gelijkstelling" de onevenwichtige verhouding, welke ten aanzien van de bekostiging van het Bijzonder onderwijs in Nederland bestaat, ook naar Suriname is overgebracht, en dat het land daarvan indirect de gevolgeu ondervindt.

Met deze onevenwichtige verhouding wordt bedoeld, dat de subsidie in Nederland voor Christelijke en Roomsch-Katholieke scholen ongelijk werkt, wijl laatstgenoemde voor hun in kloosters levende onderwijskrachten minder levensonderhoud behoeven dan de Christelijke scholen voor hunne onderwijzersgezinnen.

Voor Nederland is deze ongelijkheid nu eenmaal aanvaard; dus daarover basta; maar waarom deze ook naar Suriname over te brengen?

Het is schrijver dezes nimmer duidelijk geworden, waarom het wraken van deze toestanden als anti-katholiek wordt gebrandmerkt.

Het is hier een kwestie van recht en niet van beoordeeling der intrinsieke godsdienstwaarde. Subsidie is nu eenmaal steun wegens een tekort aan eigen middelen en, krachtens elk normaal rechtsbegrip, moet bij het instellen van de subsidie rekening worden gehouden met de bedrijfsonkosten van het lichaam, dat steun behoeft.

Zijn deze, zooals in casu bij de Roomsch-Katholieke Missie, voor de betreffende onderdeelen geringer dan bij de Hernhutterzending, dan overschrijdt derhalve, bij gelijke toepassing, de subsidie aan eerstgenoemde de 100 pct. en krijgt het meerdere het karakter van een schenking.

Zoo heeft dan de „gelijkstelling" in Suriname uitgewerkt, dat de Roomsch-Katholieke Missie een extra-schenking uit de Gouvernementskas ontvangt, dat deze missie dus meer wordt bevoordeeld, en dat dus de Overheid desbewust een krachtiger ontwikkeling van het eene boven het ander onderdeel der Zending bevordert.

De vermeende rechtstitel van baron van Heemstra is alles behalve een rechtvaardigheidsgrond; de bedenkelijke anti-katholieke tendenz ligt er nog al dik op.

Een enkele vraag.

Wat blijft er van gelijkstelling over, indien de materiëele behoefte een norm zou zijn voor overheidsteun?

Wie zou kunnen uitzoeken de hoegrootheid van die materiëele behoefte?

Waarom moet die materiëele behoefte alleen becijferd worden voor den onderwijzer-kloosterling en niet voor anderen?

Behoeft tegenover hen geen recht

Van de knoek naar de stad.

Of „knoek" Hollandsch is?

Waarom niet!

'k Hoorde het 'ns vertalen door *wei*.

Een van mijn jongens was absent.

Waar is Pedro?

Pedro is naar de wei, zei een piepstem.

Wat! naar de wei!

Je bedoelt naar de *hei!!*

Dus van de hei naar de stad?

Neen, van de knoek naar de stad.

Cunucu is noch hei, noch wei.

Wat is het dan?

„Cunucu" is knoek, en daarmee uit.

Maar dat is geen Hollandsch.

Evengoed en evenmin Hollandsch als condoleeren, feliciteeren, variatie, tractatie enz.

Iedere Hollander hier verstaat het woord „knoek", dus . . . ik blijf er bij: van de knoek naar de stad.

Dat het snikheet was, behoef ik er niet bij te zeggen, het ging tegen 10 uur 's morgens.

De uitersten ontmoeten elkaar. Ik kwam een karretje met ijscream tegen, wat mij verwonderde, 't was nog al ver van de stad.

Kerel, zei ik tegen de ijscream-man, verkoop je hier buiten véél?

Zonder een woord te zeggen ging bloote arm diep in groot ijsgat, schepte een volle lepel er uit, schrapte ze af in 'n toetje van deeg en hij zei: *Cinco placa.*

In mijn jeugd zou me zoo'n aanbod bekoord hebben, *nu* niet meer; te oud er voor, en misschien wel *te* voorzichtig, te veel gehoord van microben enz.

Ik vroeg hem nog 'ns of 'ie hier buiten veel van dat spul verkocht?

Cinco placa.

'k Begon te begrijpen, dat 'ie van het papiamentsch geen woord verstond.

Het eenige wat ie zeggen kon was: *cinco placa* en *si* en *no*.

Mijn compagnon, nogal enthousiastisch aangelegd, vond zoo iets up-to date.

Da's wat je noemt, *praktische* kennis.

Die vent weet alleen, dat ie voor ieder toetje „Cinco placa" moet hebben.

Maar dan weet ie toch genoeg, niet?

Hadden ze ons alléén praktische kennis bijgebracht, we zouden geen twintig jaar op de banken gezeten hebben.

Toet, toet!! in vliegende vaart vloog een auto voorbij, van wege 't stof konden we haast niets meer zien.

Die chauffeur lijkt wel bezeten! Waarom zoo'n haast! De — laatste — trein — nog — moeten — halen geldt hier niet in de West. Als je vandaag of morgen van 'n ongeluk leest, sta ik er heelemaal niet verwonderd over.

Deze sinjeur toeterde ten minste nog; daar zijn er helaas verscheidene die ook *dat* niet eens doen.

Auto al lang uit 't zicht, stofwolk geheel opgetrokken.

Een nieuw visioen!

Kijk me daar eens, wat 'n kalkoen, zoo'n verwaand wezen!!!

Wat en wie bedoel je?

Zie je ze niet, die dame of quasi — dame!

Dat schepsel denkt, dat heel Curaçao van haar is. Kijk me dat mormel van opgedirkt hondje. Ik vind 't hondje toch aardiger dan haar.

Zeg, weet je, waar me dat stelletje aan doet denken?

Aan een plaatje in een heele oude Illustratie. Dingen uit je jeugd blijven je soms lang bij.

't Was een teekening midden op het blad.

Een vreeselijk trotsche dame met een pauw er naast, die pronkte.

Zie hier de trotsche Jesabel,
Zij neemt een pauw tot haar gezel,
En meent dat ieder haar moet groeten;
O trotsche vrouw, kijk naar je voeten;
Gij loopt door enkel vuil en slijk:
En wordt er morgen aan gelijk.

Zoo iets is vers en meditatie te gelijk.

Je zegt wél, als dergelijke schepselen 'ns meer over hun-stof-zijn nadachten, zouden ze zich zóó niet aanstellen.

Met dat al kwamen we bij den berg van Pietermaai. Vroeger — nog niet zoo *heel* lang geleden — een penitentie voor menschen met en zonder zeere voeten, is je tegenwoordig bijna — ik zeg, bijna — een genot voor den wandelaar.

Vooral die berg af, 't gaat vanzelf, je ben er voor je het weet, en het Concordiaplein ligt voor je.

Mijn enthousiastische vriend blijft op eens staan.

Met zijn arm wijzend naar de hoopen steenen, planken etc. etc. begint hij zoo waar een zin te declameeren uit zijn lang vervlogen studiejaren.

Quousque tandem Catalina abutere patientia nostra!

Hoe lang nog, Catalina, zult gij misbruik maken van ons geduld!

Prachtig, zei ik, die chaos is hier al langer dan een jaar; maar á propos, ik geloof niet dat die man Catalina heet.

Natuurlijk niet, maar je weet wel; namen noemen is hatelijk.

Je kent het rijmpje:

Wir sprechen nur sub Rosa.
Nomina sunt odiosa.

Weet jij, wat ik billijk zou vinden?

Dat ze de bewoners van het venerabel convent van Pietermaai minstens een jaar vrijstelling gaven van belasting van wege die ongezellige rommel vóór, én achter, én langs hun huis, en dat nu al zoo lang.

Ik zal je wat beters later zien.

We gingen de kant uit langs het Waaigat.

Je hebt het hier vroeger gekend, niet?

En wat zeg je er nu van?

Dat is, what you call een verbetering!

Vroeger was het hier, in één woord gezegd, je reinste modderpoel. Maar wat waar is, is waar; van niets hebben ze iets gemaakt, iets schoons zelfs.

Als hier alles klaar is, heeft Curaçao een boulevard méér, die veel attractie zal hebben voor vele wandelaars.

Dat hier villa's met opschriften prijken van „Tropenweelde" en „Cactus", nu ja, als het kind maar een naam heeft, want tropenweelde in Curaçao is ver te zoeken en cactussen bij het Waaigat is ook al zoowat?

Maar dat die verbeteringen hier aangebracht pleiten voor de bekwaamheid der ontwerpers, daar gaat niets van af.

Straat links, doorgeloopen, dan rechts afgeslagen; nog een eindje en we zijn bij het monument van den onbekenden soldaat! Wat bedoel je nu?

Wel die kolossale hooge naald met die drie lampjes er aan, vlak bij het Wilhelmina-park.

Als dat *niet* bedoeld is als monument voor wat, of voor wien dan ook, *dan*, neem me niet kwalijk, vind ik het wel wat bespottelijk zóó'n gevaarte neer te zetten voor drie, zegge drie onnoozele lampjes.

Op zoo'n hoogte hoort te schitteren een electrische booglamp, die alles helder verlicht, à giorno, zooals dat heet. *Dat* zou heel wat mooier, en nuttiger en doelmatiger zijn.

Wat is dat voor 'n vlag op dat hoog gebouw? vroeg m'n vriend.

Kijk maar 'ns goed. Zie je de passers die er op staan?

O! is het in die tijd, zeker van avond vergadering!

Niets voor ons, vriend.

Evenmin als de gevangenis, die er dicht bij staat.

Voel je soms meer voor de Cine?

Al evenmin. Beter er uit blijven dan er in gaan.

Maar á propos, wat is jouw gevoelen over die brand van 31 Augustus?

No hay mal que por bien no venga, zeggen we de Spanjaard na.

Dat het voor de betrokken personen een jammerlijk verlies blijft, spreekt van zelf, maar Jan Publiek is *dóór* die brand *uit* de brand geholpen.

Primo, is er Goddank weer een gevaarlijk punt minder voor auto-ongelukken enz.

En ten tweede, is de stad er heel wat door verfraaid.

Hoe dikwijls hebben honderden met mij begrepen, dat het complex huizen dáár een prachtig vergezicht wegnam; en dus dat blok weg-gewenscht.

Die vurige wensch is helaas op een *al te* vurige manier vervuld, maar nu het eenmaal een fait accompli is, is het te hopen, dat het ten eeuwige dage zóó blijven moge.

Van uit de Breedestraat rolt zich nu gratis een levende film voor je af, zoover als je blik maar reiken kan, en menig vreemdeling zal zoo'n vrij zicht ten hoogste appreeieeren. Dat stadsgedeelte is er door die brand niet op achteruitgegaan.

Integendeel, Mevrouw.

Eenige schelle stooten van de brugfluit maanden ons beenen te maken, helaas we waren te laat. Wat nu gedaan?

Blijven staan voor die brug is heelemaal geen doen, zei mijn compagnon.

Een bootje nemen dan?

Dank je, mijn nieuwe broek is nog te goed voor olievlekken.

Wacht, ik weet raad.

Eventjes naar Mensing, die is hier vlak bij, dan kan ik een kleine bestelling doen. Je blijft immers bij me eten vandaag?

Wij naar Mensing.

Wat is het hier prachtig geworden, zei mijn vriend spontaan.

Waar vroeger zakken en kisten waren, zijn nu spiegels en fauteuils. 't Is een prachtzaak geworden.

Man, verpraat je tijd hier niet. Denk aan de brug en kom mee.

Maar nòg was de brug open.

Hoe denk je erover, zullen we auto nemen en naar huis karren.

De daad bij het woord voegend stapten we in, en rechtsomkeer terug naar de knoek.

Even buiten de stad hoorde ik de chauffeur in z'n eigen mopperen: „Caramba! we betalen een tachtig gulden belasting en nog zijn de wegen zoo slecht."

Hij keek me 'ns aan, wat ik daarvan dacht.

Hardop denken doen de zwartjes gewoonlijk méér dan de blanken, dus zei ik niets, maar dacht des te meer.

Aangeland en uitgestapt waren we het beiden hartroerend eens, voor de zooveelste maal reeds, dat de stad een nare-zenuwachtige-beweging is. The world in a nut-shell.

A. K.

meer te gelden?

Al hebben de religieuzen naar eigen vrije verkiezing afstand gedaan van eenige hunner rechten, om welke reden dan ook, moeten zij zich dan laten welgevallen, dat hun andere rechten worden ontnomen?

Het aanranden van het recht, is en blijft onrecht en daarmee verdwijnt de geheele rechtstitel van baron van Heemstra.

De salarissen zijn het eigendom van de betrokken onderwijzers; onafhankelijk, van wie ook, kunnen zij daarover beschikken naar eigen vrije keuze. Hoe, dat is hun zaak, die overigens niemand ter wereld raakt.

We willen dan ook wel meezingen in het trio der heeren Kersten-Lingbeek-Heemstra, maar alleen om het refrein:

Wat is de moraal van dit schoone lied,

Bemoei je met een andermans zaken niet!

BERICHTEN

✠ Zuster Maria Antonieta.

Zaterdagmiddag overleed in het pensionaat Welgelegen de eerw. Zuster MARIA ANTONIETA.

Zuster M. ANTONIETA (in de wereld mej. Genoveva E. Ortiz) werd geboren te Azua, Sto Domingo. Na enkele jaren als pensionnaire te Welgelegen hebben doorgebracht, vertrok zij, vergezeld van haar zuster, naar Holland, om in het klooster der Zusters Franciscanessen te Roosendaal het religieuze kleed aan te nemen. Op 25 Maart 1911 deden beiden er haar H. Professie en keerden op 1 Augustus 1920 te Curaçao terug, om er zich te wijden aan het onderwijs der jeugd. Gedurende 9 jaren is Zuster M. ANTONIETA op het Pensionaat [illegible] Zoowel voor hare medezusters als voor de kinderen was zuster ANTONIETA de beminnelijkheid in persoon.

Zwaar wordt haar verlies gevoeld, vooraal ook door de kinderen, die hingen aan hun meesteres.

Gedurende de laatste weken van haar vruchtbaar en verdienstvol religieus leven werd zij door hevige pijnen en benauwdheden gekweld.

Doch alle lijden verdroeg zij met het grootste geduld en de grootste gelatenheid. Nooit week de glimlach van haar gelaat.

Even blij als haar leven, was haar overgang naar het andere leven, waar de Gever van alle goed haar kronen moge met de kroon der onsterfelijkheid.

Zondagmorgen verrichtte Mgr. VUYLSTEKE, met assistentie van Mgr. ELLIS en den zeereerw. Pastoor SMIT de absoute, waarna onder begeleide van hare medezusters, de geestelijkheid en een aantal oud-leerlingen het stoffelijk overschot van de zoo beminde zuster grafwaarts werd gedragen.

Wij betuigen onze hartelijke deelneming aan de eerw. Supérieure van Welgelegen en in het bijzonder aan de eerw. Zuster BLANCA met het verlies van haar geliefde zuster.

R. I. P.

De „Emden".

Woensdagavond was er bal ten gouvernementshuize ter eere van het bezoek van den Duitschen kruiser „Emden". Het bal was zeer geanimeerd.

Hedenavond is er bal in de Curaçaosche Sportclub ter eere van den Etat mayor.

Zondagavond gaf de kapel van de „Emden" een soirée op het Brionplein. Een ontzaglijke menigte van menschen was er samengestroomd. Men verwachtte iets heel bijzonders, en die verwachting is niet teleurgesteld. Wat ten gehoore gebracht werd was in één woord, subliem. Graag zouden wij de verschillende nummers afzonderlijk bespreken.

Gebrek aan plaatsruimte laat 't ons niet toe.

Het publiek genoot ervan met volle teugen, hetgeen wel bleek uit het telkens spontaan losbarstend applaus; een applaus dat zijn toppunt bereikte bij de heerlijke „Fanfarren-marsch", met zijn machtig bazuingeschal. Het applaus hield niet op, vóórdat men ten tweede male deze marsch ten gehoore bracht.

Met het Nederlandsche en Duitsche Volkslied werd dit schitterend concert besloten.

Maandag a. s. hoopt de „Emden" van hier naar Trinidad te vertrekken.

Wij wenschen Etat Mayor en bemanning van harte een voorspoedige reis, en hopen dat het verblijf op Curaçao in aangename herinnering bij allen zal blijven.

Politie op Aruba.

Bij Gouvernementsbeschikking van 15 October j.l. is de politiedienst op Aruba aan de Troepen aldaar opgedragen. De beschikking is 16 d. a. v. in werking getreden. Op St. Nicolaas is Luitenant WEYERMAN commandant van de politie, en te Oranjestad is sergeant SPREEUW belast met de leiding. De heer TIMP, die hoofd der politie op Aruba was, is met enkele burgerpolitie-agenten belast met de politiedienst in de haven.

Drama a/b van de „Hertog Hendrik."

Zondagavond hoorde men plotseling een schot aan boord van H. M. „Hertog Hendrik." Men vond den marinier M. dood neerliggen, een kogel had zijn hoofd doorboord. Het geweer lag naast hem. Men denkt aan zelfmoord, daar genoemde marinier de laatste dagen droevig en neerslachtig gestemd was, naar men zegt, naar aanleiding van een uit Holland ontvangen bericht.

Onmiddelijk werd het lijk naar het St. Elisabeths-hospitaal vervoerd, van waaruit het Maandagmiddag met militaire eer op het militair kerkhof begraven is.

„Teddy."

Eind verleden week is het Noorsche zeiljacht „Teddy" van hier vertrokken, om zijn reis rond de wereld te vervolgen. Ongeveer twee maanden is kapitein ERLIN TAMBES met echtgenoote en kind hier gebleven, om uit te rusten van de vermoeiende reis van Las Palmas naar hier.

Wij wenschen ze een voorspoedige reis, vrij van allen tegenspoed.

Vereeniging „Suriname."

Vanavond viert de „Vereeniging Su- [illegible] jaarfeest na de reorganisatie van 29 Aug. 1928. Het program is vol afwisseling. Onzen beleefden dank voor de uitnoodiging ter bijwoning dezer feestvergadering, met onze beste wenschen voor den bloei dezer vereeniging.

Jhr. van Gijn.

Begin van de volgende maand kan men hier verwachten Z.E. JHR. VAN GIJN, ex-minister van financiën van Nederland. Op 27 October hoopt Z.E. te Paramaribo aan te komen, om na een verblijf van enkele dagen aldaar, zijn reis te vervolgen naar Curaçao.

„El Libertador".

Gisteren arriveerde uit Holland het nieuwe stoomschip *„El Libertador"* van de K. N. S. M., speciaal bestemd voor den dienst tusschen Curaçao en Maracaibo. Tot heden had deze stoomvaartmaatschappij slechts enkele kleinere vrachtschepen, met weinig accomodatie voor passagiers, die dezen dienst onderhielden.

„El Libertador" komt allen de loef afsteken, zoowel door de keurige, geriefelijke inrichting en accomodatie voor de passagiers, als door de snelle verbinding. Want volgens het opgemaakte plan, zal het schip elken Zondag, morgen te beginnen, en elken Donderdag om 5 uur p.m, van hier naar Maracaibo vertrekken, en vandaar naar hier terugkeeren elken Dinsdog en Zaterdag om 8 uur a.m.

„El Libertador" biedt plaats voor 66 passagiers eerste klasse in hutten voor 1, 2 of 3 personen; bovendien zijn er aanboord een keurige eet-, rook en ontspanningssalon.

Een mooie aanwinst, vooral in dezen tijd, nu het passagiersverkeer tusschen Curaçao en Maracaibo met den dag toeneemt.

Welkom aan „El Libertador".

Import van vleesch en groenten.

Volgens een telegram van de U. P heeft de slachterij van Maracay, Venezuela, een contract afgesloten voor de geregelde levering van bevroren vleesch naar Curaçao. Binnenkort hoopt men ook te beginnen met de export van groenten en vruchten naar Curaçao. Wanneer de prijzen nu ook maar wat gematigd zijn dan mogen we dit als een vooruitgang beschouwen, waarvan een groot deel der bevolking zal kunnen profiteeren.

Attentie, heeren eigenaars van auto's.

Wij vestigen de aandacht van de eigenaars van auto's op de advertentie van den Koloniaal Ontvanger, in dit blad, waarbij hun de gelegenheid gegeven wordt om voor het jaar 1930 des gewenscht nummerplaten met hetzelfde nummer als zij thans hebben, te bekomen.

Welkom.

Per S.S. „Magdalena" keerde hier eergisteren terug de heer C. van der Stok, Directeur van de C. P. I. M. Welkom!

Naar wij vernemen zullen Ir. Driebergen en Mr. Eskes hier niet meer terugkeeren.

Ernstig auto-ongeluk.

Gisterenmiddag had er een ernstig auto-ongeluk plaats op de weg naar Plantersrust, in de buurt van het Recreationpark. Mevr. O. bevond zich op den weg, met een kinderwagen, waarin haar baby van 1 jaar oud. Plotseling werd de wagen aangereden door een auto-truck, die naar men zegt voor een auto wilde uitwijken; de baby werd eruit geslingerd, en zwaar gewond aan het hoofdje door de doodelijk verschrikte moeder opgenomen. In een auto werd het kindje naar het Hospitaal vervoerd.

De politie heeft de zaak in handen.

Orkaan.

Volgens telegrafisch bericht, was er Zaterdag j.l. een orkaan geseind te Miami, Florida op 600 mijlen Z. O. vandaar. Volgens een bericht van het Meteorologisch station aldaar, van Zondag 20 dezer, naam de orkaan in hevigheid toe, terwijl de kern ervan op 100 mijlen W. of N. W. van de Groote Kaaiman af was en zich bewoog in de richting N. O.

Het Julianadok.

Naar wij vernemen wordt het Julianadok voor de C. S. M. Dinsdag a. s. hier verwacht.

Jaarverslag K. v. K.

In dank ontvangen het Jaarverslag van de *Kamer van Koophandel en Nijverheid* op Curaçao, over het jaar 1928. Behalve een overzicht van de velerlei verrichtingen der Kamer gedurende het afgeloopen jaar, waaruit blijkt dat de Kamer niet stil zit, wordt tevens als Aanhangsel een overzicht gegeven van den economischen toestand van het eiland Curaçao met vele kostbare gegevens.

Theodoro Nieves.

Op den 27sten September j.l. is te Lagunillas, Staat Zulia, verdronken de Nederlandsche onderdaan THEODORO NIEVES, waarschijnlijk herkomstig van [illegible] De overledene liet enkele lijfgoederen na.

Oficieële berichten.

De schrijver op St. Eustatius Walter C. Buncamper is overgeplaatst naar St. Martin N. G. en tijdelijk belast met de functiën van hulpkommies der belastingen op dat eiland.

Egbert Z. Lampe is tijdelijk aangesteld als schrijver en werkzaam gesteld op het Postkantoor op St. Eustatius.

Aan den vuurtorenwachter op Bonaire V. Adoptie is, tot herstel van gezondheid, een maand vrijstelling van dienst verleend; en Genaro Antonio Wout is gedurende dien tijd belast met de werkzaamheden van hulpvuurtorenwachter aldaar.

RADIO-NIEUWS

Draadlooze telegraphie, die geen radio was.
Een interessante proefneming in 1870

Het geniet geen algemeene bekendheid, dat reeds in 1870, bij de belegering van Parijs, pogingen werden gedaan om telegrafische signalen over te brengen, zonder dat het zendstation en het ontvangstation door middel van een draad verbonden waren.

Toen de stad belegerd werd, was het eerste werk van de belegeraars het verbreken van alle verbindingen van Parijs met het overige gedeelte van Frankrijk

De heer Bourbouze van het laboratorium der Sorbonne Universiteit kwam toen op het plan te trachten de telegrafische signalen draadloos te verzenden, en de Seine als geleider te gebruiken. Experimenten tusschen een tweetal bruggen te Parijs slaagden uitstekend, en hadden tot gevolg, dat er middelen werden beraamd om de buitenwereld op de hoogte te stellen van het plan.

Een leeraar van het Henri IV-lyceum te Parijs kreeg opdracht met een luchtballon de stad te verlaten. Hij werd vergezeld van een staf van electro-technici.

Te Poissy zou het station, waarmee vanuit Parijs berichten zouden worden gewisseld, opgesteld worden.

Door ongunstigen wind dreef de ballon echter af en kwam in Champagne terecht. Zoodoende kwamen de electro-technici, die den 17den December 1870 vertrokken waren, eerst in Januari van het volgend jaar te Poissy aan. In een fabriek, die aan de Seine gelegen was, werden de apparaten opgesteld, en weldra werden de proefnemingen aangevangen.

Helaas was het echter reeds te laat want men had in Parijs door het lange wachten den moed opgegeven en bovendien had hongersnood de Parijzenaars zoo verzwakt, dat de stad zich weldra moest overgeven.

Correspondentie St. Martin.

Zooals wij verleden week schreven, hebben wij nog ingezonden stukken van JACOB A. RICHARDSON, oudste Landraad, J. A. GRAVENSTEIN en Rev. C. Mc I. DARRELL, gedurende bijna 15 jaar Methodist Minister te St. Martin. Al deze stukken hebben ongeveer dezelfde strekking als het verleden week door ons gepubliceerde van W. Netherwood.

Daarom dunkt 't ons onnoodig al die stukken in extenso over te nemen, en meenen wij te kunnen volstaan met een enkele zinsnede uit elk der genoemde stukken.

J. A. RICHARDSON schrijft:

It would be very easy to write at length of the proofs we have of Mr. Lampe's interest in our welfare, and that his heart is in his work. It won't take much space to mention the most important. It is many years since our Mail service was so regular and satisfactory; the much-needed road over Mt. William. a boon to travellers from all parts of the island, has been made; the Court House and other Public buildings have been transformed, and the convenience of the public has been carefully considered in the new arrangements of the Post Office and Treasury; the Quarantine Station is nearing completion, whith a good driving road to it; the Bridge at the entrance to our town. a real deathtrap, has been rebuilt; and other improvements are on the way. From his arrival here, our Gezaghebber has shown the deepest interest in everything, great or small, that could make for the happiness and comfort of the inhabitants and the improvement of the place. If he has not been able [illegible] dreams it is not his fault.

J A. GRAVENSTEIN schrijft:

Tot dusverre was de meest ernstige tekortkoming den gezaghebber toegeschreven, dat hij het prestige van het gezag niet hoog genoeg houdt (zie bijblad Amigoe 15 Juni 11) hetgeen wel het allerlaatste is wat men ZHEG kan verwijten. Onbevooroordeelde, oudere ingezetenen zullen moeten toegeven dat, wat betreft goede eigenschappen voor het ambt, de tegenwoordige gezaghebber voor geen zijner voorgangers, gedurende de laatste dertig jaren, de vlag behoeft te strijken.

en besluitdan:

Het leven en de toestanden hier zijn reeds bedroevend genoeg en hebben we geen behoefte aan die voortdurende ophitsingen tegen personen in gezag, vooral waar die eerlijk hun best doen, en met succes! In de uitoefening van hun meestal ondankbare taak hebben zij ten volle recht op den steun en de medewerking van de geheele bevolking, ambtenaren incluis. Zulke ophitsingen zetten alleen kwaad bloed en kunnen ernstige gevolgen na zich slepen, mocht het blijken, dat partijbelang drijfveer is.

Partijhaat is gelukkig, tot nu toe, vreemd aan deze eilanden. Moge dit immer zoo blijven!

En ten slotte schrijft rev. DARRELL:

For a long stretch of years our small communities have been getting smaller; the economic situation growing worse, and although just now many of our people are undoubtedly benefiting from the openings for work in the more prosperous islands of the Colony, in these islands themselves there is a sickening sense of depression and dullness, enough to give the most hopeful of men the blues. If ever we needed a Gezaghebber with a cheerful and hopeful mind it is now. I have heard more than one Gezaghebber pronounce our case as „hopeless" and give up the struggle.

Which doctor does the sick patient prefer, the one who says „Your case is hopeless, I don't see any use to make an effort; you've got to die", or the man who, knowing the seriousness of the case, yet says „Don't lose heart; while there's life, there's hope. We'll see what we can do?" We have suffered many things at the hands of our physicians, and if there is one feature about our present executive that has impressed me more than any other it has been his refusal to be [illegible] helpful.

There are more than a few evidences in our midst of his interest in our welfare. More attention is paid to our roads, buildings, bridges, than we are accustomed to. There is a smartness, punctuality, and attention to detail, in the case of rich and poor alike, that has not always marked the office of the Gezaghebber, and we should be thankful for that. There can not be any doubt that our present Gezaghebber compares very favourably indeed with the best we have had. None are so blind as those who will not see.

WAARSCHUWING.

De ontvanger op het eiland CURAÇAO, waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens GROND-en GEBRUIKS belasting over 1929, dat het DRIE vierde gedeelte van genoemde belasting invorderbaar is geworden op den 30 SEPTEMBER 1929 en verzoekt hen, ieder voor zooveel hem betreft, de betaling daarvan te zijnen kantore te doen.

Curaçao, den 18 October 1929.

De Ontvanger voornoemd.

M. VAN ROMONDT.

Bijblad van de Amigoe di Curaçao

De Woelingen in het Heilig Land.

Waar het om gaat.

Nu door de gevechten van Arabieren tegen Joden, Palestina zich geplaatst ziet in het brandpunt der algemeene belangstelling, zal menigeen zich afvragen: Waarom die strijd? Wat is de diepere oorzaak? Hierover het volgende:

Toen na de verwoesting van Jeruzalem in 70 na Chr. de Joden verspreid waren over heel de wereld, werd het Zionisme geboren. Een volledige uiteenzetting van de verschillende perioden, die het Zionisme in den loop der eeuwen heeft doorgemaakt, zou een boek kunnen vullen, zoodat we ons zullen moeten beperken tot een kort overzicht, beginnende bij den tijd, dat de Joden zich in groepen gingen vereenigen en zich „Zionisten" noemden, al was het dan niet steeds in den zelfden zin.

Er waren Joden die zich beperkten tot het strijden voor een betere positie in het land, waar zij woonachtig waren; andere wilden de vestiging van een Joodschen staat ergens in de wereld.

Het congres te Bazel was van oordeel dat die staat gevormd moest worden in Palestina. Theodor Hertzl's boeken: „Der Judenstat" en „Altneuland" schudden de Joden over de geheele aarde wakker, de emigratie naar Palestina begon. Natuurlijk was dit niet naar den zin der Turken, die vóór den wereldoorlog Palestina in hun macht hadden. Zij verzetten zich met alle kracht tegen de vestiging van Joodsche kolonies in hun gebied.

Toen brak de wereldoorlog uit, die Turkije als bondgenoot van Duitschland plaatste tegenover Engeland en in 1917 was dat laatste rijk in 't bezit van het Heilig Land.

Nu begon de stroom van Joden naar hun oorspronkelijk vaderland eerst voor goed. Sedert den oorlog vestigden zich [illegible] 25000 Joden in Palestina, zoowel in de steden als op het platte land. Overal zijn kolonies verrezen. Vele met schoone Hebreeuwsche namen: Mishmar Hajarden (wachttoren van den Jordaan), Petach Tikwa (poort der Hope) en andere. De Joden werken er hard, om van den door de Arabieren schandelijk verwaarloosden grond, een vruchtbaar akkerland te maken. En met succes. Getuigen niet overal de bloeiende akkers van teruggekeerende welvaart en hooge kultuur. Natuurlijk is de haat, die de Arabieren tegen de indringers koesteren, groot.

De Joden, werkend volgens geheel andere methoden, voerden de qualiteit van hun grond zoo hoog op, dat de Arabische kultuur er bij in 't niet zonk. Thans werken vele Arabieren als arbeiders bij de zoo gehate Joden. Is het een wonder, dat het soms tot botsingen komt? Daarbij komt nog de hoogst eigenaardige houding der Britsche regeering.

In 1915 n.l. ging Engeland, dat tegen de Turken streed, een bondgenootschap aan met den Groot-sherief van Mekka, die den Turk niet vriendelijk gezind was, op voorwaarde echter, dat de Arabieren onafhankelijk zouden zijn in een gebied, dat tot Westgrens zou hebben: de Roode Zee en de Middellandsche Zee tot Mersina behoudens het land ten Westen van Damascus, Aleppo, Hama en Homs en de kolonie Aden, Palestina, behoorden dus ook tot het gebied, waarin de Arabieren onafhankelijk zouden zijn.

Door deze overeenkomst zagen de Engelschen zich verzekerd van de hulp der Arabieren bij de in bezitname van het H. Land. Maar veel plezier hebben de laatsten van hun onafhankelijkheid niet gehad.

Reeds in 1917 leidde een verzoekschrift van Lord Rothschild tot de z.g. Balfour-declaratie, die hoe vaag en voor verschillende interpretaties ook vatbaar, toch moeilijk overeen te brengen was met hetgeen men met den sherief van Mekka was overeengekomen. De Balfour-declaratie hield in, dat „de Britsche regeering met een gunstig oog beschouwt de vestiging van een Nationaal tehuis in Palestina voor het Joodsche volk" en dat streven wil bevorderen, zonder inbreuk te maken op de godsdienstige en politieke rechten van niet-Joodsche gemeenschappen in Palestina. De Duitsche draadlooze was wel zoo vriendelijk de publicatie ervan op zich te nemen toen Engeland dit om begrijpelijke redenen verzuimde.

Als van zelf volgde nu de twist tusschen Arabieren en Joden over den uitleg van de Engelsche bedoelingen.

Het Zionisme, geleid door Sokolow, Rothschild en Dr. Weismann begon zich geweldig te ontwikkelen. Joodsche dokters en advocaten, mannen van ontwikkeling en beschaving, zij trokken enthousiast naar Palestina, om er als arbeiders te werken tot den opbouw van een Joodsch vaderland. Alle volken kwamen hier samen. Portugeezen, Russen, Hollanders, Amerikanen. En al deze menschen zoo verschillend in denkwijze en moraal, zij voelden zich één, één om hand aan hand te strijden voor hun zoo heilig ideaal: Palestina voor de Joden.

Zoo zagen de Arabieren zich in korten tijd overvleugeld door menschen [illegible] wereld-deelen, werden op eigen bodem door Engeland onafhankelijk verklaard, in een hoek gedrongen en zagen met leede oogen aan, hoe vreemdelingen zich nestelen kwamen in elke stad, hoe heele drommen zich verspreidden over het platteland. Daarbij was de houding van Sir Herbert Samuel the „High Commissioner" aanvankelijk in het voordeel der Zionisten. Hij ontsloeg anti-Zionistische ambtenaren, wilde het Hebreeuwsch invoeren als officieele taal, beloofde een geldleening voor den opbouw van Palestina, kortom gedroeg zich zoo, dat alle Joden er zich van bewust waren dat: „Palestina voor de Joden!" binnen afzienbaren tijd geen ijdele leuze meer zou zijn. Toen kwam de kentering.

De Joodsche bladen kregen een strenger censuur dan de Arabische en met het houden van processies ondervonden de Joden moeilijkheden. Daarna kwam de Engelsche verklaring, dat de Britsche regeering zich ten doel stelde de ontwikkeling van alle rassen en godsdiensten in Palestina te bevorderen en de overheersching van den een over den ander te verhinderen. Door deze verklaring werden de trotsche luchtkasteelen der Zionisten in stukken gesmeten. De leiders legden er zich bij neer, en matigden hun eischen.

Nu begonnen de Arabieren zich te roeren, Christenen zoowel als Mohammedanen sloten zich, na eeuwen van wederzijdsche verachting en vijandschap broederlijk aaneen, om het land, waarin zij sedert eeuwen gewoond hadden, te ontrukken aan den binnentrekkenden vreemdeling. Het probleem heeft dus geen godsdienstig, maar een beslist nationaal karakter.

Een botsing kon niet uitblijven! Een twist tusschen een Jood en een Arabier was de oorzaak van een algemeene vechtpartij die aan 45 menschen het leven heeft gekost. Engeland heeft oorlogsschepen en troepen gestuurd, laat zijn vliegers kruisen boven de grensgebieden en is zoodoende, door wat sabelgerinkel, den toestand voorloopig weer meester. In verschillende landen zijn door de Joden protestvergaderingan gehouden. In redevoeringen werden scherpe woorden geuit over de Arabische fanatiekelingen, die zich niet ontzien hadden vreedzame Jodenkolonies te overvallen en neer te branden. Aan den anderen kant brachten Arabieren van geheel Arabië hun rasgenooten in 't Heilige Land warme sympathiebetuigingen. Al is ook volgens Engeland de toestand op 't oogenblik weer normaal, toch is dit slechts een gedwongen toestand, geschapen door Britsche bajonetten en Britsch vlagvertoon. Met evenveel haat en wrok zullen Arabieren en Joden elkaar in Palestina blijven bevechten, want de Zionistische Joden zoeken er hun nieuw vaderland en de Arabieren, (Christen zoowel als Mohammedaan), hebben er hun vaderland en wenschen het te behouden.

Engeland heeft door het wegschenken van Palestina aan de Zionisten, om er „a national home" te vestigen, een groote onrechtvaardigheid begaan tegenover den Sherief van Mekka en zijn volk. Op Engeland rust dus ook de zware plicht om klaarheid te scheppen in dit Oostersch probleem, en wel op een wijze die beide partijen tevreden zal stellen. Of het Engeland gelukken zal?

(Centrum.)

Een Duitsch-Fransch militair Verbond.

OPZIENBARE MEDEDEELINGEN.

Een Duitsch-Nationaal afgevaardigde zou besprekingen hebben gevoerd met Fransche Militaire en politieke kringen.

Een belangengemeenschap voor beide landen, waarbij ook plaats is voor Engeland.

De nationaal-liberale „Korrespondenz" komt met opzienbare mededeelingen over onderhandelingen, welke de Duitsch-nationaal afgevaardigde Kloenne, buiten weten van de Duitsche officieele organen zou hebben gehad met Fransche militaire en politieke kringen.

Het blad, dat „iets van den sluier wil oplichten" vertelt:

De heer Kloenne reist sinds het jaar 1926 met een politieke opdracht naar Engeland en Frankrijk.

Het heeft in de talrijke conferenties, welke hij met de Fransche politici heeft gehouden, den Franschen een militair bondgenootschap voorgesteld en een samengaan van Duitschland en Frankrijk tegen sovjet-Rusland.

Over hetzelfde thema onderhandelde hij met vooraanstaande Britsche politici te Parijs.

Een Fransch generaal, die om zijn werkzaamheden in verband met de kwestie van Duitschland's ontwapening in Duitschland wel bekend is en als een der beste kenners van den toestand van Duitschland's ontwapening gelden moet, is met medeweten van den heer Kloenne en van de achter dezen staande Duitsch-nationale opdrachtgevers, in den winter van 1927—28 incognito naar Berlijn gekomen, om met de Duitsche militairen de kwestie van een Duitsch—Fransch militair bondgenootschap te bespreken.

Deze Fransche officier stond, tijdens zijn verblijf in Berlijn, in nauwe relatie met den heer Kloenne, die er niet voor terugschrok, hooggeplaatste militairen van het rijksweerministerie te bewerken.

Zooals echter vanzelf spreekt, verliep de zending van den Franschen generaal zonder resultaat, daar bedoelde officieele autoriteiten geen zin hadden, in dit consortium werkzaam te zijn.

Dat de Duitsche nationale politici nalieten, het departement van Buitenlandsche zaken van hun demarche in kennis te stellen, spreekt vanzelf.

De heer Kloenne heeft deze besprekingen in den winter 1927—1928 te Berlijn voortgezet met Fransche militairen van hooger rang, die te Berlijn werkzaam waren.

In het voorjaar van 1928 werden deze besprekingen naar Parijs verplaatst en toonaangevende politici der Fransche rechtsche partijen, o.w. een bekende gewezen militair, namen er aan deel.

De onthullingen van den nationaal liberalen persdienst worden in het blad „Der Jungdeutsche" aangevuld in een artikel, waarin gemeld wordt, dat de staalhelm en geheimraad Hugenberg de voorzitter der Duitsch nationale volkspartij, door de hoofdredacteuren von Medem en dr. Griegk een onderhoud hebben gehad met het Fransche Kamerlid Paul Rénauld ten huize van den bekenden kali-industrieel Arnold Rechberg, waarin over deze voorwaarden gesproken is.

Het genoemde blad stelt dan verschillende vragen, die hierop neerkomen of de twee genoemde journalisten in opdracht van den staalhelm en van Hugenberg deze voorwaarden hebben goedgekeurd.

Naar aanleiding van dit artikel hebben de twee genoemde journalisten een verklaring gepubliceerd, waaruit blijkt, dat zij einde April in de woning van generaal von Lippe op een thee genoodigd waren en daar verschillende heeren o. a. Rechberg en Renauld hebben aangetroffen, met wie zij overeenkomstig hun beroep van gedachten op politiek gebied gewisseld hebben.

Zij verklaren, dat het niet waar is, dat zij in eenigen vorm een bepaalde opdracht hebben gekregen, of zich gevolmachtigden hebben genoemd.

Evenmin heben zij eenige voorwaarden van Renauld aangenomen.

Renauld geeft bij dit onderhoud een programma voor een goede verstandhouding tusschen Duitschland en Frankrijk ontwikkeld, waarbij hij zeer vergaande politieke en militaire tegemoetkomingen in het vooruitzicht stelde.

Hij liet daarbij echter doorschemeren, dat dit zijn persoonlijke opvatting was en dat er geen sprake was van een officieel aanbod van de Fransche regeering.

Het doel van deze bespreking was, vast te stellen, in hoeverre de z. g. Fransche aanbiedingen, waarvan destijds te Berlijn veel gesproken werd, werkelijk van Fransche regeeringsvertegenwoordigers afkomstig waren.

Het is gebleken, dat dit absoluut niet het geval was.

Voorts is door twee genoemde heeren aan Renauld verklaard, dat de door hem voorgestelde aanbiedingen van Duitsch standpunt uit beschouwd, niet voldoende waren.

Arnold Rechberg publiceert naar aanleiding van de onthullingen van de liberale Korrespondenz een verklaring, waarin het heet:

Ik ben steeds van oordeel geweest dat de kwestie, dat de toenadering tuschen Duitschland en Frankrijk, waarvan de rust van Europa afhangt, aan de partijpolitiek onttrokken moet worden.

Ik heb er daarom van den aanvang af naar gestreefd, zoowel de politici der Duitsche rechtspartijen o. w. Kloenne, als die van het centrum en van links in mijn onderhandelingen met de Fransche politici te bereiken.

Mijn onderhandelingen met de Fransche politici hadden tot basis een militaire en politieke belangengemeenschap tusschen Duitschland en Frankrijk.

Die belangengemeenschap was niet tegen een derde mogendheid gericht. Ook voor Engeland was in die belangengemeenschap plaats. Mijnerzijde heb ik den Duitschen gezant te Parijs loyaal van deze onderhandelingen op de hoogte gesteld.

Luchtvaart.

JUBILEUM VAN JAN OLIESLAGERS.

Huldiging van Nederlandsche zijde.

De heer Henri ter Hall, Haagweg 147 te Rijswijk, schrijft o. m.

Jan Olieslagers, de luchtduivel, de eerste, die (in 1910) Nederlanders heeft doen kennismaken met het vliegtuig!

Dat is alweer bijna 20 jaren geleden! Wie kan de sensatie beschrijven, toen de „Blériot", het vliegtuig van Olieslagers, van den grond los kwam en dat wonderlijke kleine toestel boven onze hoofden cirkelde! Waar hij kwam, veroverde onze „Jan" stormenderhand te harten.

Toen brak de wereldoorlog uit en Olieslagers was de eerste, die zich als vrijwilliger aanbood. Zijn eigen twee machines, alsmede zijn reservemateriaal, stelde hij ter beschikking van het Belgische Legerbestuur.

En toen heeft hij op bewonderenswaardige wijze blijk gegeven van zijn koelbloedigheid en onverschrokkenheid. „De Duivel", zoo had hij zijn machine gedoopt, was gevreesd bij de vijanden.

Nu zal men zich afvragen, wat de oorzaak is, dat ik de daden van dezen luchtheld in herinnering breng.

Die oorzaak is gelegen in het feit dat Jan Olieslagers begin October zijn twintigjarig vliegeniers jubileum viert.

Mij dunkt, onder de Nederlanders. die bijna twintig jaren geleden vol bewondering de verrichtingen van den populairen Vlaming gadesloegen, zullen er velen zijn, die van hun belangstelling bij dit jubileum willen doen blijken en willen getuigen, dat men in Nederland „Jan" nog niet vergeten is en gaarne de gelegenheid aangrijpt om hem te huldigen.

Ik zie reeds menige lezeres en lezer toestemmend knikken en hun verzoek ik, door het zenden van een naamkaartje aan mijn adres, van hun instemming te willen doen blijken.

Wij zullen dan zoo spoedig mogelijk de noodige maatregelen nemen om tot de vorming van een nationaal comité te geraken. Een comité dat, naar ik hoop en vertrouw, een zeer groot aantal Nederlandsche bewonderaars (sters) van Jan Olieslagers zal vertegenwoordigen.

De tocht van de „Graf Zeppelin" naar de Noordpool

Erwin Moritz heeft een onderhoud gehad met prof. Fritjof Nansen over den voorgenomen tocht van de „Graf Zeppelin" naar de Noordpool.

Aan de interessante bijzonderheden van Moritz in „Het Vaderland" ontleenen wij het volgende:

De expeditie, die thans vaststaat. en die met behulp van de „Graf Zeppelin" zal worden ondernomen, zal waarschijnlijk in Tromsö beginnen. Daar zal een ankermast gebouwd en een belangrijke voorraadschuur van brandstof en olie enz. ingericht worden. Daar zal dan de luchtreis naar de Pool beginnen; zij gaat langs de Amerikaansche zijde van het Poolbekken naar Fairbanks in Aljaska. Daar wil men eveneens een ankermast bouwen en een station inrichten, om het mogelijk te maken de noodige rust te nemen en de brandstof aan te vullen. Vandaar zal een tocht in lusvorm naar het eigenlijke Poolgebied plaats vinden, waarna het luchtschip weer naar zijn ankermast bij Fairbanks terugkeert om langs de Siberische zijde van de IJszee naar huis te gaan.

De geheele lengte van de reis zal ongeveer 15 tot 18 duizend K.M. bedragen en met inbegrip van de rustperioden van 18 tot 25 dagen duren. Om tegen alle eventualiteiten verzekerd te zijn zal het luchtschip eveneens sleden, Poolhonden, kleeding, wapens en lichte draagbare radiostations en levensmiddelen voor 90 dagen meenemen. Deelnemers zullen zich dus ook op het pakijs kunnen voortbewegen.

In totaal zullen van 45 tot 46 personen aan den tocht deelnemen, van wie 30 voor besturing en bemanning; het wetenschappelijk contingent, dat uit de beste menschen voor Poolonderzoek zal worden samengesteld, zal uit 12 of 13 heeren bestaan, terwijl drie plaatsen gereserveerd zijn voor verslaggevers van krantenconcerns.

Wat het wetenschappelijk doel betreft dat wij ons gesteld hebben,zou ik er voor alles op willen wijzen, dat het ons niet te doen is om zooveel mogelijk materiaal, maar om zoo betrouwbaar mogelijk materiaal bijeen te brengen. Naast het algemeene doel: uit ervaring vaststellen, wat een groot en goed bestuurd luchtschip in de Poolstreken kan praesteeren, noem ik uit de menigte van opgaven er maar een paar: de geografische omtrekken van slecht bekende, of geheel nieuwe landen of eilanden door fotogrammetrie te leeren kennen; de grenslijn onder zee te bepalen tusschen den rand van het vasteland en de diepzee door middel van een nieuw soort echolood. Verder zullen een groot aantal aardmagnetische luchtelectrische en biologische waarnemingen worden gedaan; wij hopen ook de vraag van de grenshoogte en van den den aard van den overgang tusschen Tropospheer (de luchtlaag, die tot ongeveer 10.000 M. hoogte het dichtst bij de aarde ligt) en de Statospheer (de hooge luchtlaag boven 10.000 M.) met een nieuwe methode op te lossen.

Ten slotte houdt dr. Eckener, die op het gebied van luchtvaart alleszins bevoegd is, het heelemaal niet voor uitgesloten, op een geschikte plek op het ijs te landen en dan door middel van peilingen en zendingen in den Oceaan aangaande temperatuur, zout- en gasgehalte van het water tot belangrijke resultaten te komen.

Maar ook een vraag van zuiver technischen kant willen wij aan de practijk toetsen, n. l. of een luchtdienst tusschen Europa en de kustlanden van den Stillen Oceaan over den veel naderen weg over het Poolgebied mogelijk is.

Op de vraag of Nansen de Poolvlucht voor gevaarlijker hield dan de zooeven volbrachte vlucht over Trans-Siberië, antwoordde Nansen, als volgt:

Neen, bij den stand van de technische volmaaktheid van een luchtschip als de „Graf Zeppelin" die thans honderdvoudig op de vlucht om de wereld bewezen is, geloof ik niet dat een vlucht in het Poolgebied bijzondere gevaren meebrengt. Ik twijfel er geen oogenblik aan of het luchtschip zal deze nieuwe onderneming even vlot volbrengen, als de vlucht om de wereld.

De „Beste Zakenman" in de Vereenigde Staten.

Het kiezen van „schoonheidskoninginnen" is in Amerika blijkbaar niet modern meer. Men heeft zich daarginds weer weten te herinneren dat echte koopmansgeest de beslissende factor is bij het beoordeelen van de waarde van een mensch, Vroeger was het betrekkelijk gemakkelijk om den voornaamsten zakenman der Vereenigde Staten aan te wijzen, men had immers telkens weer een kersverschen staal- of petroleumkoning bij de hand. Doch tegenwoordig maken de Amerikanen het moeilijker om juist den echten zakenman uit hun millionnairs te kiezen. Daar nu de overigens ondubbelzinnige „stem des volks" ditmaal te kort schoot, nam men zijn toevlucht tot een openbare stemming. Er werden 150 der voornaamste industrieelen der Vereenigde Staten naar Washington in vergadering bijeengeroepen. Zij moesten den meest geschikten zakenman uitkiezen. Wie nu zou meenen dat ieder van deze 150 geldmenschen een stem zou krijgen, vergist zich; deze beheerschers der industrie in de U.S.A. waren zich ten volle van hunne verantwoordelijkheid ten opzichte der menschheid bewust en zij zouden het ideale type van den zakenman benoemen. De keuze viel op Owen Young, die met 58 stemmen als overwinnaar uit den strijd naar voren trad. Daarop volgde Ford, die 42 stemmen verkreeg. De Amerikaansche Staatssecretaris Mellon, President Hoover en I. P. Morgan behaalden respectievelijk slechts 16, 10 en 4 stemmen!

Bekendmaking.

Le openbare verkooping van juweelen en gouden en zilveren voorwerpen, van en met **2 Januari 1928** *tot en met* **30 Juni 1928** *ter „De Spaar en Beleenbank van Cnraçao beleend onder* **No. 6904 R** *tot en met* **No 5433 S** *zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **14 November** a. s. *des morgens te* **negen uur**, *in het lokaal der vennootschap en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen**.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop hunner panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk** *de verschuldigde interesten te komen aanzuiveren.*

De verkooping zal in geen geval worden uitgesteld, waar zal precies op den 14 November a. s. een aanvang nemen.

Willemstad den 16 October 1929.

De Voorzitter

P. L. GORSIRA.

DE HEER EN MEVROUW

Frans J. Krijt-Raven

geven kennis van de geboorte van hun zoon

Frank Charles

New-York. 3 Oct. 1929.

De beteekenis van Lindy's bezoek.

„De Surinamer" schrijft:

Als men nu vraagt, wat de beteekenis van dit bezoek voor ons is, kan daarop tweeërlei antwoord gegeven worden.

In de eerste plaats heeft het bezoek van Lindbergh de aandacht van Amerika op ons gevestigd.

De Amerikaansche bladen hebben het de laatste weken natuurlijk druk gehad over Suriname.

In een uitknipsel, ons van bevriende zijde toegezonden, wordt o.m. gezegd, dat de Pan American Airways, die reeds een dienst hadden naar Portorico, op 1440 mijl van het eerste station in Amerika, den dienst zouden uitbreiden met 1240 mijl tot Paramaribo, daarbij aanteekenend, dat de totale afstand van 2680 mijl per stoomschip tot dusverre 13 dagen vorderde en nu per vliegtuig slechts 4 dagen zal vergen.

Nu spreekt het vanzelf, dat men in Amerika zal gaan informeeren, waar het land ligt, dat Lindy zou bezoeken, wat het voor belegging waard is, enz. enz.

Komt men eenmaal te weten, dat hier reeds Amerikaansch kapitaal gevestigd is en een uitgebreide belegging vond, dan ligt het voor de hand dat men zal nagaan of er nog meer ruimte is voor deposito's.

Krijgt men na Lindbergh's terugkeer berichten omtrent het exotisch-gemengd karakter van land en bevolking, dan is het niet uitgesloten dat er Amerikanen het er voor over hebben den vierdaagschen tocht te ondernemen om ook eens uit eigen aanschouwing Azië en Afrika, Indië en Suriname in klein bestek bijeen te zien. Zoodat, zij het aanvankelijk op bescheiden schaal, het toerisme Paramaribo in zijn program zal gaan verwerken.

Een tweede punt van belang betreft de inschakeling van Paramaribo in twee wereldroutes.

De P. A. A. heeft voorloopig Paramaribo als eindstation. Naast deze P. A. A. werkt nu reeds de N. Y. R. B. A. (New York — Rio Buenos Aires Lyn) ook een Amerikaansche maatschappij, die den dienst verder dan Paramaribo uitstrekte en wel naar de republieken aan de Oostzijde van Zuid-Amerika.

Daardoor ligt Paramaribo midden in verbindingslijnen tusschen wereldsteden in het Noorden en wereldsteden in het Zuiden.

Men begrijpt hieruit, dat dus deze luchtlijnen inderdaad practische waarde hebben voor ons en in de toekomst van groote beteekenis kunnen blijken. Bij het bovenstaande letten wij voornamelijk op het personenvervoer.

Van welke beteekenis het brievenvervoer — b. v. voor den handel — kan zijn, moet bij eenig doordenken elkeen wel duidelijk wezen.

Naast de eer een luchtheld met een wereldnaam te hebben gehad in ons midden, opent zijn bezoek, om het prozaïsch te zeggen, wellicht gunstige mogelijkheden om zaken te doen.

Hetgeen op zich reeds reden gaf om te juichen.

Hopen we, dat het verhoopte practisch nut spoedig moge blijken en ruim moge wezen.

Huldeblijken voor Lindbergh.

Aan Lindbergh is door het Comité te Suriname als huldeblijk een leeren album met schitterende foto's van Suriname aangeboden.

Voor in het album is een calligrafische opdracht aangebracht.

De hoeken zijn met gouden plaatjes versterkt.

De foto's zijn afkomstig van de Hofleveranciersters, de Gezusters Curiel; het goudsmeedwerk van den Hofleverancier Abrahams en de calligraphie van den heer Ed. la Rose.

Door de Vlechtschool van het Mariapatronaat is aan Lindbergh een fijne Panamahoed aangeboden. Aan Mevrouw Lindberg—Morrow werd een raffiataschje aangeboden.

Toen Mevrouw Lindbergh den hoed van haar lucky Pluck zag, gaf ze den wensch te kennen er óók een te krijgen, welke wensch met bekwamen spoed werd overgebracht aan de Directie, die er natuurlijk ook een toezond aan de levensgezellin van den lonely eagle.

Nog meer vliegtuigen.

Suriname begint mee te tellen voor vliegtuigen.

Officieel is door de Amerikaansche Regeering, naar wij vernemen, vergunning gevraagd ten behoeve van een luchtvaartmaatschappij — wellicht de N.Y.R.B.A.? — om 6 Sikorsky Commodore vliegtuigen over Suriname te doen vliegen, eventueel in Suriname te doen landen.

De vermoedelijke aankomst zal op verschillende dagen vallen.

Blijkens opgave kunnen de vliegtuigen hier verwacht worden op 12 October, 10, 16, 19, 27 en 28 November en 14 en 20 December.

De Sur.

Omroepstations voor West-Indië?

In verschillende Engelsche West-Indische nederzettingen gingen geregeld stemmen op om een eigen omroep te stichten. De Britsche postautoriteiten hebben hieraan gehoor gegeven en er zijn den laatsten tijd reeds verschillende proefuitzendingen gegeven met een zender, die in het postkantoor te Georgetown (Britsch Guyana) is opgesteld.

Deze experimenteele uitzendingen zijn naar genoegen geslaagd, zoodat men het plan heeft opgevat, om te Georgetown een permanent omroepstation op te richten. Een goed orkest is daar aanwezig.

Ook Jamaica zal binnenkort een eigen omroepstation bezitten. Proefuitzendingen met een experimenteel station zijn reeds aangevangen.

(*Pers bureau-Industria.*)

VERLAGING VAN BINNENLANDSCHE POSTTARIEVEN.

Voor brieven tot 20 gram en voor monster.

Overwogen wordt om zoo mogelijk met ingang van 1 November a. s. over te gaan tot verlaging van het port voor brieven tot 20 gram in het binnenlandsch verkeer van 7½ tot 6 cts, alsmede van het minimumport voor monster in het binnenlandsch verkeer van 5 tot 3 cts.

Het is de bedoeling deze verlaging tevens toe te passen in het verkeer met Ned.-Indië, Suriname en Curaçao, mits tijdig met de postbesturen van deze gewesten overeenstemming wordt verkregen. Voorts wordt met de Ned. Indische postadministratie overleg gepleegd om op een nog nader te bepalen datum tot eenige verlaging te raken van het port der pakketten, welke met de zeepost naar Ned. Indië worden verzonden.

Bekendmaking.

Hij, die er prijs op stelt het nummer, aangegeven op de hem krachtens de Motorrijtuig-, rijwiel-, en motorbootbelastingverordening 1928 voor zijn motorijtuig, rijwiel of motorboot uitgegeven nummerplaat of platen ook voor het BELASTINGJAAR 1930 te behouden, kan in de maand NOVEMBER a. s. zijn wensch daartoe SCHRIFTELIJK aan den ondergeteekende kenbaar maken, in welk geval hem, tenzij zulks onmogelijk blijkt te zijn, voor het belastingjaar 1930 een nummerplaat of platen met hetzelfde nummer zullen worden uitgegeven.

Curaçao, den 18n October 1929.

De Koloniaal Ontvanger,
M. VAN ROMONDT.

INGEZONDEN

De Ambulance.

Eenige dagen geleden belde ik om 4 uur n.m. op naar Mundo Nobo voor de ambulance.

Daar deze toen op de Isla was, telefoneerde ik den geleider daar op, en vroeg hem onmiddellijk een zieke voor mij naar het hospitaal te vervoeren.

Ik kreeg tot antwoord van den geleider dat hij dienst op de Isla had, en daar moest blijven tot het spreekuur van den dokter tegen 6 uur afgeloopen was.

Alhoewel ik medegedeeld heb dat het een spoedgeval was en de patient onmiddellijk vervoerd moest worden, verscheen de ambulance pas tegen half acht, dus bijna 3½ uur later, toen 't te laat was voor vervoer, ter plaatse waar zij met spoed om 4 uur ontboden was!

M. de R. het is niet de eerste keer dat mij dit met de ambulance overkomen is!

Naar ik vernomen heb moet de ambulance elken dag op last van den D. O. G. van zoowat van half vier tot afloop van het spreekuur van den dokter op de Isla aanwezig zijn.

Ook in de morgenuren rijdt de ambulance uit voor andere redenen dan ziekenvervoer en wordt zoo doende aan den dienst, waarvoor zij bestemd is, onttrokken.

Wij hebben hier wel twee ambulances, maar slechts één chauffeur en één geleider, zoodat 't er praktisch op neer komt dat wij maar één ambulance hebben.

M. de R. kan U mij misschien op de volgende vragen uw antwoord geven?

Is de ambulance in de eerste plaats ten dienste van de C. P. I. M.?

Wanneer een arts uit de stad de ambulance noodig heeft voor ziekenvervoer, dan belt hij naar Mundo Nobo op. Waarom kan dat vanuit de Isla ook niet gedaan worden, opdat de ambulance niet noodeloos eenige uren per dag aan den dienst onttrokken wordt door aldaar te gaan wachten voor 't geval er menschen naar de stad vervoerd moeten worden?

U dankzeggend voor de verleende plaatsruimte, teeken ik

Hoogachtend
W. P. Maal.

NOOT VAN DE REDACTIE.

De ambulance is ten algemeenen nutte.

Dit staat als een paal boven water. Dus heeft de C.P.I.M. natuurlijk ook het recht er gebruik van te maken, indien het noodig blijkt, zoo goed als ieder ander.

Of dit recht echter inhoudt, dat de ambulance *elken dag, gedurende al den tijd* dat de dokter spreekuur heeft op de Isla, aldaar gestationeerd moet zijn, ... voor 't geval er soms een zieke te vervoeren is, is een andere vraag.

Wij kunnen ons moeilijk voorstellen, dat de Directie van de C.P.I.M. zelf dat recht zóóver zal willen uitstrekken. Want het is toch maar al te duidelijk, dat daardoor de ambulance elken dag gedurende een zekeren, langeren of korteren tijd, dikwijls noodeloos, aan den dienst ten algemeenen nutte onttrokken wordt.

O.i. moet hier gelijk recht voor allen gelden.

En moet de ambulance, als zij niet in dienst is, op haar vaste standplaats te Mundo Nobo gestationeerd zijn, alwaar zij door eenieder die haar noodig mocht hebben, ook door de C.P.I.M. kan worden opgebeld. Zoo blijft zij steeds voor eenieder te bereiken, en zal 't niet gebeuren dat zij noodeloos aan den dienst onttrokken wordt, hetgeen niet zelden tot ongerief van het publiek kan strekken. Mocht het blijken dat de dienst voor de C. P. I. M. zóó zwaar is, dat de ambulance er dagelijks zieken te vervoeren heeft, dan twijfelen wij er niet aan of de Directie zal een middel weten te vinden, dat het groote publiek in 's geheel deele beter wordt, desnoods door eigen ambulancevoer zijn personeel in dienst te stellen.

Wel blijkt, dat de dienst, zooals thans geregeld, onvoldoende is, en dat er voor het Bestuur reden bestaat, om een dubbel stel geleiders en chauffeurs aan te stellen.

Mijnheer de Redacteur.

Wilt U zoo goed zijn, mij nogmaals een kleine plaatsruimte in Uw blad af te staan. Mijn antwoord aan „Nan ta bisa" kan kort zijn.

Gaarne neem ik aan, dat de schrijver niet de bedoeling gehad heeft den dokter te beleedigen: de persoon, die de inlichtingen gaf, echter wel. Dat ik mijzelf beleedigd zou voelen, is een dwaasheid, daar ik zelf toch niet ben aangevallen.

Mijn bedoeling is slechts geweest, een bewering, die onzen dokter een onverdiend kwaden naam zou geven, te logenstraffen.

Eerst wordt er gesproken over een z.g. „toestand" van verwaarloozing, waarin de armen van band' abau langzamerhand weer zouden terugzinken. Na een bestrijding mijnerzijds van deze bewering, wordt een geval aangehaald. dat slechts op één persoon, H. S. betrekking heeft. Eén geval, is nog geen toestand, waarover in de krant hoeft geschreven te worden. Inlichtingen omtrent dat geval kon de dokter mij, krachtens zijn ambt, niet geven. Wanneer echter de persoon, die zich voor het geval H. S. en kind interesseert, van meening is, dat de dokter van band' abau, in een district van *acht duizend* menschen, een zieke bezoeken moet op het oogenblik, dat deze zelf dat wenscht, dan stelt hij een eisch, die gewoonweg onmogelijk in te willigen is. Ik weet zelf nog wel meer gevallen, van menschen, die ontevreden zijn, omdat de dokter niet onmiddelijk alle werk laat liggen, als „zij" zijn hulp wenschen. Met zulke eischen kan een dokter slechts rekening houden, wanneer het een spoedgeval is. Komen er twee spoedgevallen tegelijk voor, dan moet noodzakelijk de een zoo lang wachten. De gave van bilocatie is niet iedereen gegeven.

Mhr. de Redacteur, anderhalf jaar ben ik band'abau, de dokter elf maanden, zoodat ik hem al dien tijd persoonlijk heb meegemaakt. Als dit nog onvoldoende is, dan trek ik mijn meening gaarne terug, om de opinie van de andere pastoors van band'abau, die veel langer hier zijn, op den voorgrond te stellen. Deze verzekerden mij, dat zij niet alleen nooit een klacht over den dokter gehoord hebben, maar integendeel steeds met lof, dankbaarheid en sympathie over hem hooren spreken. Mij dunkt, dat zegt meer, dan de uitlating van antipathie van een enkeling.

Hierbij is van mijn kant de discussie gesloten.

U, Mhr. de Redacteur dankend voor de opname

p. f. H. Zoetmulder.
Pastoor te Soto.

Koloniale Raad.

Zitting op Maandag den 28sten 1929, des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1. Ingekomen stukken.
2. Ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 28 sten December 1929 (P. B. 1929, No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar.

Willemstad, den 25sten Oct. 1929.

De Griffier van den Raad.
BOOMGAART

Zij, die in aanmerking wenschen te komen voor een plaatsing als AMBTENAAR of BEVOLKINGSCONTROLEUR op het Bevolkings-bureau alhier, kunnen hun sollicitaties inzenden bij gemeld bureau, onder vermelding van Leeftijd en genoten Opleiding.